

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

5382

49435-5
4-29

1903

2010

2002

ՈՒՍՄԱՆՑ ԾՐԱԳՐԻՆ ԲՈՂՈՐՈՎՄ, ՀԱՄԱՋԱՅՆ
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸ ԵՒ ԱԶԳ. ԿԵԴՐ. ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ
ՈՒՍՈՒՄ. ԽՈՐՀՐԴՆԸ ՎՍԻՆՐԱՑՈՒՄԸ

134.35-5
4-29

﴿ رسمى القباى لسان عثمانى ﴾

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

ՆՈՐ ՔԵՐԱԿԱՆ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԵԶՈՒԻ

ՄԻՋԻՆ ԴԱՍՐՆԹԱՅՔԻ Ա. ՏԱՐԻ

ԿՈՒՍՈՒՑԱՆԷ

Ընթերցում եւ գիր, ընթերցանութեան կանոններ
քե՛ նորատի աշակերտներուն եւ քե՛ ջափանաւաններուն
խիստ դիւրին կերպով ու քիչ ժամանակի մեջ

Ը. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻԻՆ

ԱՆԽԱՏԱՍԻՐԵՑ

ՊԵՏՐՈՍ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ

Անդամ դիւանի պէսական խորհրդոյ եւ ուսուցիչ
Օսմաներէն, Պարսկերէն եւ Արաբերէն շեզուսոյ

معروف نظارت جلیله - سنه ۹ محرم - منہ ۱۲۱۷ و فی ۲۵ نیسان
سنه ۱۳۱۶ تاریخى و ۶۱ نومبرولو رخصتنامه - بیله طبع اولمشدر

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՐՆ Ե. ԱՍՏՏՈՒՐԵԱՆ

Պապ-Ալի ճատակ քիւ 52

1903

ՈՒՍՄԱՆՑ ԾՐԱԳՐԻՆ ԲՈՂՈՐՈՎԻՆ ՀԱՄԱԶԱՅՆ
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ԵՒ ԱԶԳ. ԿԵԴՐ. ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ 26
ՊԱՏ. ՈՒՍՈՒՄ. ԽՈՐՀՐԴԷՆ ՎԱԽԵՐԱՑՈՒԱԾ

494.35-5 ﴿ رسمی القباى لسان عمانی ﴾

4-29 ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

ՆՈՐ ՔԵՐԱԿԱՆ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԵԶՈՒԻ

ՄԻԶԻՆ ԴԱՍԸՆԹԱՅՔԻ Ա. ՏԱՐԻ

ԿՈՒՍՈՒՑԱՆ Ե

Ընթերցում եւ գիր, ընթերցանութեան կանոններ
քե' նորատի ազակերտներուն եւ քե' ջափահասներուն
խիստ դիւրին կերպով ու քիչ ժամանակի մեջ

Ը. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵՑ

ՊԵՏՐՈՍ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ

Անդամ դիւանի պէսական խորհրդոյ եւ ուսուցիչ
Օսմաներէն, Պարսկերէն եւ Արաբերէն լեզուաց

معارف نظارت جليله سنك في 9 محرم سنة 1317 و في 20 نيسان
سنة 1316 تاريخي و 71 نومرو و رخصتنامه به طبع اولمشدر

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Յ. ԱՍԱՏՈՒՐԵԱՆ
Պապ-Ալի ճատտէ քիւ 52

1903

ԵՐԿՈՒ ԽՕՄՔ

ՆՈՐ ՏՊԱԻՐՈՒՓԵԱՆ ԱՌԹԻԻ

Մեծ գոհութեամբ կը յայտարարեմ թէ՛ քերականիս վերջի տպագրութիւնն ալ սուղ ժամանակի մէջ սպառեցաւ: Այս անգամ նոր տըպագրութիւնը՝ աւելի կատարեալ ու բարեփոխեալ, պատրաստ է դեռատի ազայոց ուսուցանելու դոյզն ժամանակի մէջ և մանկավարժօրէն, Օսմաներէն քաղցրաբարբար ու կարեւորագոյն լեզուի ընթերցումն ու գիրը:

Մանկանց ընթերցանութիւնն սովորեցնել կարծուածին չափ գիւրին չ'է: Ընթերցանութեան առաջին դժուարութիւնները բառնալ աշակերտաց ընական եռանդն և ուրախութիւնը բազմապատկել և զանոնք աշխատելու մէջ յարատեւ ընել է: Առ այս մատուցուած ծառայութիւններն ամենէն օգտակար ու գնահատման արժանի կրնան համարուիլ:

Ինչպէս հմուտ և փորձառու անձնաւորութեանց ծանօթ է, մանուկը լեզուի մը ընթերցանութեան գիւրաւ և քիչ ժամանակի մէջ վարժեցնելու համար, ուսուցչին հմտութեան և ձեռք առած ուսուցման եղանակին հետ ի միասին գըրքերու, նա՛ մանաւանդ «քերականին» խիստ գիւրուսոյց մէթոտով ու մանկավարժական օրինաց համաձայն պատրաստուած ըլլալը ամենակարեւոր է: Յոռի եղանակով և անմարտելի կերպով պատրաստուած դասագրքերը, թէ՛ ա-

326 41- 4. 4.

15 906-58

չակերտները և թէ՛ ուսուցիչները դժուարու-
թեանց կ'ենթարկեն: Իսկ կարելի եղածին չափ
դիւրուսոյց և աշակերտաց մտային կարողութեան
համաձայն պատրաստուած գրքերը, ո՛չ միայն
ուսուցիչներուն աշխատութիւնը կը դիւրացնեն,
այլ նորավարժից ճիգն ու ջանքը կը բաղմնապատ-
կեն: Սոյն բարի նպատակաւ քերականիս նոր
տպագրութիւնը հրատարակելու և միշտ դէպքի
կատարելալը դիմելու առիթն ունենալուս համար
ինքզինքս բարեբախտ կը նկատեմ:

Ինչպէս ուսմանց ծրագրին մէջ ալ ըսուած
է, ընթերցման հետ ի միասին աշակերտը միան-
գամայն պէտք է գրելու վարժեցնել, ճիշտ այս
նպատակին համար ամէն տպագիր դասէ վերջ,
նոյնին ձեռագիրն ալ դրած եմ, որուն օգտա-
կարութիւնը խնդրոյ տակ չ'է:

Սոյն քերականը « Առաջնորդ ընթերցանու-
թեան և թարգմանութեան » « قاموس قرأت و ترجمه »
անուն դասագրքիս առաջին մասը կրնայ նկատ-
ուիլ:

Յուսով եմ, որ սոյն նոր տպագրութիւնն ևս
Յարգ. պաշտօնակիցներուս ա՛լ աւելի հաւանու-
թեան պիտի արժանանայ, ինչպէս արժանացան
քսանէ աւելի աշխատութիւններս:

14 Յունուար 1900

Կ. Պոլիս—Իսկիւսար

ՊԵՏՐՈՍ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ
ՆՈՐ ԶԵՐԱԿԱՆ
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԵԶՈՒԻ

ԱՌԱՋԻՆ ԴԱՍ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՏԱՌԵՐ ԻՐԵՆՅ ՀՆՁՈՒՄՈՎ ՄԷԿՏԵՂ

ա, շ	sus	ض	է, ի, իւ, ա	էլիփ	ا
թ, ա	թը	ط	պ	պե	ب
չ	զը	ظ	փ	փե	پ
ա, ի, ը, ու, էօ, ա՛յն		ع	դ	դե	ت
ղ, կ	ղայն, կայն	غ	"	սե	ث
ֆ	ֆե	ف	ճ	ճիւլ	ج
դ	զափ	ق	չ	չիւլ	چ
ք	ֆեփ, ֆեափ	ك	հ	հա	ح
կ	կեափ	ك	խ	խը	خ
ն	նեափ	ن	ա	սադ	د
լ	լեալ	ل	ղ	զաղ	ذ
մ	միւլ	م	ր	րե	ر
ն	նուն	ن	շ	զե	ز
վ	վալ	و	ժ	ժե	ژ
հ	հե	ه	"	սիւն	س
ե	եե	ی	շ	շիւն, շըն	ش
լս	լեալ էլիփ	لا	"	սաս	س

ا ب پ ت ث ج ح خ د ذ ر ز س ه و
ص ه ط ظ ع غ ف ق ك ل م ن و ه ه ی

د	هه	ف	ب	ح	ا
ص	ذ	ی	ك	ث	خ
ج	ض	ر	ش	ن	ت
گ	س	ط {ظ}	ز	ت	ی
لا	ل	ع {غ}	ج	ژ	س
	ن	ش	ق	و	

Ձեռագրի վարժուքեան համար ընդօրինակելու ու կարդալու

د	هه	ف	ب	ح	ا
ص	ذ	ی	ك	ث	خ
ج	ض	ر	ش	ن	ت
گ	س	ط {ظ}	ز	ت	ی
لا	ل	ع {غ}	ج	ژ	س
	ن	ش	ق	و	

ԿԱՆՈՆ. — Օտմ. լեզուի գրերն հնչման տեսա-
կէտով երկուքի կը բաժնուին, թանձր գրեր
նուրուֆի սագիլլի, թեթեւ գրեր նուրուֆի խաֆիլլի:
Թանձր գրերն ասոնք են (ق غ ع ط ض م خ ح).
Իսկ մնացած գրերը թեթեւներն են:

د	س	ل	ف	ج
ع	ص	ط	ق	خ

Հետեւեալ գրերուն իւսդիւններ տալով պէտք է կարդալ:

چ	ژ	ع	پ	و	ك	ب
ه	ذ	د	م	ث	ز	ظ
ا	ی	خ	ض	ل	ع	ص
ف	ق	ر	ژ	ح	س	ش

Ձեռագրի վարժուքեան համար ընդօրինակելու ու կարդալու

چ	ژ	ع	پ	و	ك	ب
ه	ذ	د	م	ث	ز	ظ
ا	ی	خ	ض	ل	ع	ص
ف	ق	ر	ژ	ح	س	ش

ԿԱՆՈՆ. — Սա (ـ) նշանին անունն է իւսդիւն
կամ ֆեղմա, որ բաղաձայնէ մը վերջը (ک, و) ձայ-
նաւորներուն ձայնը կը հանէ: Եթէ թեթեւ գրե-
րէն միոյն վրայ գրուի (ک), իսկ եթէ թանձր գը-
րերէն միոյն վրայ գրուի (و) կը կարդացուի:

ՉՈՐՐՈՐԴԻ ԳԱՍ

د	س	ل	ف	ج
ع	ص	ط	ق	ح

Հետեւեալ գրերուն ետքեք տալով պէտք է կարդալ:

چ	ژ	ع	پ	و	ك	ب
ه	ذ	د	م	ث	ز	ظ
ا	ی	خ	ض	ل	غ	ص
ف	ق	ر	ت	ح	س	ش

Ձեռագրի վարժութեան համար ընդօրինակել ու կարդալ

چ	ژ	ع	پ	و	ك	ب
ه	ذ	د	م	ث	ز	ظ
ا	ی	خ	ص	ل	غ	ص
ف	ق	ر	ت	ح	س	ش

ԿԱՆՈՆ. — Սա (ـ) նշանին անունն է ետք կամ քերէ, որ բաղաձայնէ մը վերջը (ի, ۛ) ձայնաւորաց ձայնը կը հանէ: Եթէ թէթեւ գրերէն միոյն տալը գրուի (ի), իսկ եթէ թանձր գրերէն միոյն տակը գրուի (ۛ) կը կարդացուի:

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴԻ ԳԱՍ

ذ	س	ل	ف
غ	ص	ق	ح

Հետեւեալ գրերուն ետքիւրիւնք տալով պէտք է կարդալ:

ج	چ	ع	پ	و	ك	ب
ه	ذ	د	م	ث	ز	ظ
ا	ی	خ	ض	ت	ل	ص
ف	ق	ر	غ	ح	س	ش

Ձեռագրի վարժութեան համար ընդօրինակել ու կարդալ

چ	ژ	ع	پ	و	ك	ب
ه	ذ	د	م	ث	ز	ظ
ا	ی	خ	ص	ت	ل	ص
ف	ق	ر	غ	ح	س	ش

ԿԱՆՈՆ. — Սա (ـ) նշանին անունն է ետքիւրիւ կամ զամմէ, որ բաղաձայնէ մը վերջը (իւ, եօ, ու) երկրորդականներուն և (օ) ձայնաւորին ձայնը կը հանէ: Եթէ թեթեւ գրերէն միոյն վրայ գրուի իւ, եօ, իսկ եթէ թանձր գրերէն միոյն վրայ գրուի ու, օ կը կարդացուի:

ԵՐԿՈՒ ԳՐՈՎ ՄԻԱՎԱՆԿ ԲԱՌԵՐ

ال (էլ) ձեւին վրայ

ات	ار	از	اس	اب	اخ
اك	ال	ان	او	اه	اي
در	دك	دل	دم	زر	رس

Ձեռագրի վարժուքան հաւար ընդօրինակել ու կարդալ

ات	ار	از	اسی	اب	اخ
اك	ال	انه	او	اه	اي
در	دك	دل	دم	زر	رسی

ԿԱՆՈՆ. — (ال) բառին մէջ (ا) ը որ հարէքէ (ձայնանիդ) ունի կը կոչուի (միւղեհարրիք), իսկ (ل) ը որ (ا) ի ձայնանշիւովը կը կարգացուի կը կոչուի (սարին) :

آب آب ، آش آش ، آرزو آرزو ، آت آت ، آل آل ، آد آد ، آج آج ، اوآو اوآو ، آر آر ، آى آى .

Ձեռագրի վարժուքան հաւար ընդօրինակել ու կարդալ
اب آب ، اسم اسم ، از از ، ات آت ، ال آل ، آر آر ، آج آج ، او آو ، ار آر ، ای آى .

ԿԱՆՈՆ. — Ա. ր. () նշանը երկար (մետո) կը կոչուի, որ էլիֆին վրայ միայն կը գրուի և անոր ձայնը թանճը (խաղիւն) ի այսինքն (ا) ի կը փոխէ կամ կ'երկարէ (ا) :

ՁԱՅՆԱՒՈՐ ՏԱՌԵՐ (حروف املا - ՀՈՒՐՈՒՅԻ ԻՄԼԱ) (اوهى)

(1) Ձայնաւորով երկու և երեք գրով միավանկ բառերու վրայ վարժութիւն :

دا	ذا	را	زا	ژا	وا	داد	دار	داز
داغ	داف	دال	دام	دان	ذات	ذال		
راز	راف	راه	زاد	زار	وار	دال		

Ձեռագրի վարժուքան հաւար ընդօրինակել ու կարդալ

دا	زا	را	زا	وا	داد	وار	داسم
داغ	داف	دال	دام	دانه	ذات	ذال	
راز	راف	راه	زاد	زار	وار	دال	

ԻՆՆԵՐՈՐԻ ԴԱՍ

(9) Ձայնաւորով երկու եւ երեք գրով միասնակ թաներու վրայ վարժութիւն:

ذو (qou) և دو (mhu) ձեւերուն վրայ

دو ذو رو زو ژو وو دوود دور
دوز دوش دوک دوق دون دول روش
روح روز روم رول روی زود
زور اوی دور دوز

Ձեռագրի վարժութեան համար ընդօրինակել ու կարդալ

دو ذو رو زو ژو وو دوود دور
دوز دوش دوک دوق دون دول روسه
روح روز روم رول روی زود
زور اوی دور دوز

ԿՍՆՈՐ. — Բաղաձայնէ մը վերջ եկող (յ. օ. ւ) գրերն ձայնանշին տեսակը կը ցուցնեն. այսպէս՝ (ա) ը թանձր իւսթիւնը, (օ) ը էօղիւրիւն, (ի) ն էսրէն և (օ) ն թեթեւ իւսթիւնը ցոյց կուտան:

س Ի տեղ (دا) տա , د Ի տեղ (دو) տի ,
ذ Ի տեղ (دی) տի , ذ Ի տեղ (ده) տե .

ՏԱՍՆԵՐՈՐԻ ԴԱՍ

(5) Ձայնաւորով երկագիր, եռագիր եւ քառագիր երկվանկերու վրայ վարժութիւն:

دی ذی ری زی وی آدی آری
آزی آوی دادی داری دری واری
رازی زاری وادی. — آوی وار, آزی آل,
دادی آل, دری دل, آری آز, آق وار.

Ձեռագրի վարժութեան համար ընդօրինակել ու կարդալ

دی ذی ری زی وی آدی آری
آزی آوی دادی داری دری واری
رازی زاری وادی. — آوی وار, آزی آل,
دادی آل, دری دل, آری آز, آق وار.

ՏԱՍՆԵՐԿՈՒՆԵՐՈՐԳ ԳԱՍ

(*) Չայնաւորով երկու գրով միասնակ եւ երեք ու չորս գրով երկասնակերու վրայ վարժութիւն :

Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ
 Զ Զ Զ Զ Զ Զ Զ Զ
 Ը Ը Ը Ը Ը Ը Ը Ը
 Թ Թ Թ Թ Թ Թ Թ Թ
 Ժ Ժ Ժ Ժ Ժ Ժ Ժ Ժ
 Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի
 Լ Լ Լ Լ Լ Լ Լ Լ
 Խ Խ Խ Խ Խ Խ Խ Խ
 Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ
 Կ Կ Կ Կ Կ Կ Կ Կ

Չեռազրի վարժութեան համար ընդօրինակելու ու կարգադրելու

Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ
 Զ Զ Զ Զ Զ Զ Զ Զ
 Ը Ը Ը Ը Ը Ը Ը Ը
 Թ Թ Թ Թ Թ Թ Թ Թ
 Ժ Ժ Ժ Ժ Ժ Ժ Ժ Ժ
 Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի
 Լ Լ Լ Լ Լ Լ Լ Լ
 Խ Խ Խ Խ Խ Խ Խ Խ
 Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ Ծ
 Կ Կ Կ Կ Կ Կ Կ Կ

ՏԱՍՆԵՐԿՈՒՆԵՐՈՐԳ ԳԱՍ

(Գլխերուն զանազան ձեւը պարունակող ցուցակ)

Վերջը մէջտեղը սկիզբը առանձին Վերջը մէջտեղը սկիզբը առանձին

Ա	Ա	Ա	Ա	Ա	Ա	Ա	Ա
Բ	Բ	Բ	Բ	Բ	Բ	Բ	Բ
Գ	Գ	Գ	Գ	Գ	Գ	Գ	Գ
Դ	Դ	Դ	Դ	Դ	Դ	Դ	Դ
Ե	Ե	Ե	Ե	Ե	Ե	Ե	Ե
Յ	Յ	Յ	Յ	Յ	Յ	Յ	Յ
Զ	Զ	Զ	Զ	Զ	Զ	Զ	Զ
Է	Է	Է	Է	Է	Է	Է	Է
Ը	Ը	Ը	Ը	Ը	Ը	Ը	Ը
Թ	Թ	Թ	Թ	Թ	Թ	Թ	Թ
Ճ	Ճ	Ճ	Ճ	Ճ	Ճ	Ճ	Ճ
Կ	Կ	Կ	Կ	Կ	Կ	Կ	Կ
Յ	Յ	Յ	Յ	Յ	Յ	Յ	Յ
Շ	Շ	Շ	Շ	Շ	Շ	Շ	Շ
Չ	Չ	Չ	Չ	Չ	Չ	Չ	Չ
Կ	Կ	Կ	Կ	Կ	Կ	Կ	Կ

بول (kol) لک بول (yuz) ákékérúli íruy

بول بوش بوم بوی پول جوع خود
 خوش شول جوی صول صوم صوی
 قول اول چوپ قوپ لوپ چوق یوق
 طوق موم بوش پوص حوت جود جوش

Միևէկէ հոս սկսուած բառերով խօսիր

بو صول قول در، چوق چوپ وار، لوپ ات آل،
 بول زرده وار، دره ده یول وار، دوه بول وار،
 پوص چوق یوق، دار یول بودر، بورا بوم بوش در،
 مرم چوق آق در، طوق طوت، آویوق، موم آل.

Ձեռագրի վարժութեան համար ընդօրինակելու ու կարդալ

بو صول قول در، چوق چوپ وار، لوپ ات آل،
 بول زرده وار، دره ده بول وار، دوه بول وار،
 پوصی چوق یوق، دار بول بودر، بورا بوم بوسمه در،
 موم چوق آق در، طوق طوت، آویوق، موم آل.

ՏԱՍԵ ՈՒ ՉՈՐՍԵՐՈՐԿԻ ԴԱՍ

(1) Չայնաւորիկն հետ կցուած գրեր

با	پا	تا	نا	جا	چا	حا	خا
سا	شا	صا	ضا	طا	ظا	عا	غا
فا	قا	کا	لا	ما	نا	ها	یا
باب	بابا	باش	باق	بال	پات	پاش	پاشا
چای	صای	جام	چام	حال	خاک	طای	سالم
شاد	شال	صات	صار	تام	قار	قال	کار
لام	مال	نار	یاش	یاشا	یاق	وای	یای

Նախադասութեանց վարժութիւն

بوراده چوق جام وار. شو شال چوق کوزل در. بابا
 باق ده آل. مال صات. چوق یاشا. موم صات.
 نار یاق. بو کون کار وار. صاغ قال پاشام. مال آل.

Ձեռագրի վարժութեան համար ընդօրինակելու ու կարդալ

بوراده چوق جام وار. شو شال چوق کوزل در. بابا
 باق ده آل. مال صات. چوق یاشا. موم صات.
 نار باق. بو کون کار وار. صاغ قال پاشام. مال آل.

(گدی) fksʰi ákɛʰli ʎruɔj puunkɛr kɛ huoufɛkɛnɛ ʎurɔnɔpʰɛli

اتی اکی الی ایی بشی بیلی بنی تهی جلی
سسی سقی سنی صبی فسی کچی کمی

اتی آل ده بو کون کوزل بریمک یاهلم . اکی بللیسنز
یایمق قولای در . الی اوزون وتهی اولماملی . شو

چشمه ده کی صوایی در . اون چورابدن بشی قالدی .

بنی کورمک بو کون زوردر . سسی کوزل اولان

آدم چوق مقبول در . دون سنی چارسوده کوردم .

صبی کوچوک چوجوق دیمکدر . بابام فسی چوق

ای صاقلار . کچی بزه سوت ویرر .

Ձեռագրի վարժութեան համար շնորհակալեղ ու կարգաւ

اتی آل ده بو کون کوزل بریمک یاهلم . اکی بللیسنز

یایمق قولای در . الی اوزون وتهی اولماملی . شو

چشمه ده کی صوایی در . اون چورابدن بشی قالدی .

بنی کورمک بو کون زوردر . سسی کوزل اولان

آدم چوق مقبول در . دون سنی چارسوده کوردم .

آق لکه در . بو داغده چوق تپه وار . مال اله آل

چابوق چابوق کوپه آت . هله شو چشمه یه باق چوق صو

آقار . اوزون پرده لکه سزدر . تکه بر آزمله نه اولور؟

تکه شو تپه ده اوطورهش . هله بر باق نه کوزل !

Ձեռագրի վարժութեան համար շնորհակալեղ ու կարգաւ

آل ایه . شو تپه در . تپه آده مال صات . شو

آق لکه در . بو داغده چوق تپه وار . مال اله آل

چابوق چابوق کوپه آت . هله شو چشمه یه باق چوق صو

آقار . اوزون پرده لکه سزدر . تکه بر آزمله نه اولور؟

تکه شو تپه ده اوطورهش . هله بر باق نه کوزل !

ՏԱՍՆ ԵՒ ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ԴԱՍ

(Կ) ձայնաւորիկն հետ կցուած գրեր

بی پی تی ٹی جی چھی خھی سی

شی صی ضی طی طی عی غی فی قی

کی لی می نی هی بی

چوق ياشا . بوييل قيسمه سرد در . فیل چوق میل
کسر . ديسمه آق در . قوسمه چيوچيو ياپار . سيم
کوموسمه ديمکدر . فیل چوق بوبوک بر چيواندر .

ՏԱՍԵ ԵՒ ԻՆԵՆԵՐՈՐԴ ԴԱՍ

Bunkir kiz iurdnipkani hankur huofler

بکا آکا شوکا سکا بونک شونک اوقورسک
دکز اڭ اگر دکر هگبه دگل بک دگنک
بکا باق چوجوق بو يازک کوزل دکدر . شو واپور
اوج ميل دکز کسیدی . شوکا بر کتاب ویرک .
بوکا بر يازی طاقی آلیکز . سن کیمسک اسمک
نه در ؟ نه اوقورسک ؟ بونک يازيسی آتی دگر .
شو اختیارك دگنگی چوق اوزوندر . اڭ بويوک دکز
هانکيسی در ؟ بو آتک اگری وهگبه سی چوق یگی در .

Ձևագրի վարժութեան հանսւր ընդօրինակէլ ու կարդալ

بط باق چوجوق بو يازک کوزل دکدر . شو واپور
اوج ميل دکز کسری . شوکا بر کتاب ویرک .

صبي کومچوک چوجوق ديمکدر . بابام قسى چوق
ابى صافندر . کچی بزہ سوت ويرر .

ՏԱՍԵ ԵՒ ՈՒԹԵՐՈՐԴ ԴԱՍ

*shiq kiz qnq dakterniz iuray
paunder kiz iurdnipkani hankur huofler*

فیل ییل پیر پیش چيوچيو چينغ چیل
چين ديز ديش ديك ديل دين قيش
قيل ميل سيم ییل صيق قير قيز
چوجوق اوقومق ییل . شو قيز تربیهلی در . بابا
چوق ياشا . بو ییل قيش سرددر . فیل چوق ميل
کسر . ديش آق در . قوش چيوچيو ياپار . سيم
کومش ديمکدر . فیل چوق بويوک بر حيوان در .

Ձևագրի վարժութեան հանսւր ընդօրինակէլ ու կարդալ

فیل ییل پیر سيمه چيوچيو چينغ چیل
چين ديز ديسمه ديك ديل ديسمه قيسمه
قيل ميل سيم ییل صيق قير قيز
چوجوق اوقومق ییل . شو قيز تربیهلی در . بابا

لسان عثمانينك لزومی هر كسجه معلوم در؛ بونك ايچون
 هر چو جوق عثمانليجه درسني ابي اوگر نمگه چالشميليدر.
 بلبل الك كوزل اوتن بر قوش در. سنبل چيچكي كوردهش
 ميسك؛ بو كتابدن اوچ ياپراق نقصاندر.

*Ձեռագրի վարժուքեսն հաւեսը ընդօրինակելի,
 կարդալ եւ թացարելի*

بر پاره نقصان ایسته مم. قربان بایرامنه اون کون قالدی.
 بلبل نه کوزل سسک وار؛ سنبل کوزل بر چچکدر.
 لسان عثمانینک لزومی هر کسجه معلوم در. بونک ایچون
 هر چو جوق عثمانلیجه درسنی ابی اوگر نمگه چالشمیلیدر.
 بلبل الک کوزل اوتن بر قوش در. سنبل چچکی کورده
 ميسك؛ بو كتابدن اوچ ياپراق نقصاندر.

ՔԱՍԵ ԵՐԵՔԵՐՈՒԳՆԳԱՍ

*Մատն (Միլլիդ) ձեռին վրայ թաներ եւ
 վարժուքեսն հաւեսը խօսքեր*

شَدَّت عِلَّتْ حِدَّتْ قِلَّتْ ذِمَّتْ هَمَّتْ

Տեղ (դիպկսիւն) ձեռին վրայ

تَرَدُّدٌ تَشْكُرُ تَكَلَّمُ تَفَكَّرُ تَشْرَفُ تَبَدَّلُ

ترقیم یازمق دیمکدر. تعلیم اوکرتمک دیمک در.
 اویمزی تشریف ایدیگز. اسمکزی تبریک ایدرم.
 لسان ترکی بی یک سورم. بیوک چیان انسانه زیان
 ایسته سزه بر نشان. شوفدان آز زمانده چوق بو بودی.
 درسلمی تکمیل یازدم، آرتق یازه جق بر درسم بوقدر.

*Ձեռագրի վարժուքեսն հաւեսը ընդօրինակելի,
 կարդալ եւ թացարելի*

ترقیم یازمق دیمکدر. تعلیم اوکرتمک دیمک در.
 اویمزی تشریف ایدیگز. اسمکزی تبریک ایدرم.
 لسان ترکی بی یک سورم. بیوک چیان انسانه زیان
 ایسته سزه بر نشان. شوفدان آز زمانده چوق بو بودی.
 درسلمی تکمیل یازدم؛ آرتق یازه جق بر درسم بوقدر.

ՔԱՍԵ ԵՒ ԵՐԵՔՈՒԵՐՈՒԳՆԳԱՍ

Թաներ եւ վարժուքեսն հաւեսը խօսքեր

قُرْبَانٌ عُفْرَانٌ عُثْمَانٌ نُقْصَانٌ لُزُومٌ بُلْبُلٌ سُنْبُلٌ
 برپاره نقصان ایسته مم. قربان بایرامنه اون کون قالدی.
 بلبل نه کوزل سسک وار؛ سنبل کوزل بر چچکدر.

بو سنه قيش چوق شدتلى دگلدر. ترجه کوزل تکلم
 ايتک ايچون هم ابي تکلم ايدنلری چوق ديگلملى، هم
 ده چوق تکلم ايتلى. دونكى کوندرمش اولديفکز
 کتاب ايچون تشکريمى بيان ايدر. بو کون حالکزده
 برتبدل کوربيورم؛ نه تفکر ايدبيورسکز. دون تشريفکزله
 تشرف ايتمش ايدک. شو ايشده همت واردر.

*Ձեռագրի վարժուքեսն հաւար ընդօրինակելի,
 կարդալ եւ քսցաւրելի*

بو سنه قيش چوق شدتلى دگلدر. ترجه کوزل تکلم
 ايتک ايچون هم ابي تکلم ايدنلری چوق ديگلملى، هم
 ده چوق تکلم ايتلى. دونكى کوندرمش اولديفکز
 کتاب ايچون تشکريمى بيان ايدر. بو کون حالکزده
 برتبدل کوربيورم؛ نه تفکر ايدبيورسکز. دون تشريفکزله
 تشرف ايتمش ايدک. شو ايشده همت واردر.

ԿՆՆՈՆ. — (հիտուեղ) բառին վրայի այս
 (՞) նշանը (դեղտիյո կամ շխտե) կրկնակ կը կոչուի։
 Այս նշանը եթէ բառի մը ոը եւ զըին վրայ
 տեսնէք, այն դիրը պէտք է երկու անգամ կարգաւ
 (Գեղայիտ)ը ընդհանրապէս արաբերէն և խիստ
 քիչ անգամ պարսկերէն բառերու յատուկ է։

Bunlar ki, qurduzpevni huur huofler

طاع طار اوطة ظمله طوغرو طولاي
 طافه ظمّر طالفج طائسز طقوز طقسان
 الك بوكسك طاع هانكيسى در؛ اومزده طقوز اوطة
 وار در. نيچون طوغرو مکتبه کيتبيورسک؛ طالفج
 دکزده قاچ دقيقه طوره بيلير؛ باغچه مز طار اولديفندن
 آغاچلر آزددر. بو اوطة چوق بويوک در. طمله طمله کول
 اولور، آقار کيدر سيل اولور. بو قاون چوق طائسز
 چيقدي. شو اوطة چوق طار در. شو اختيار طقسان
 ياشنده در. بو کون دکز چوق طافه لي در. سزدن
 کوردیکم ايلديکن طولاي متدارم.

*Ձեռագրի վարժուքեսն հաւար ընդօրինակելի
 կարդալ եւ քսցաւրելի*

الك بوكسك طاع هانكيسى در؛ اومزده طقوز اوطة
 وار در. نيچون طوغرو مکتبه کيتبيورسک؛ طالفج
 دکزده قاچ دقيقه طوره بيلير؛ باغچه مز طار اولديفندن

آغاها آردر. بو اولطه چوق بو يوك در. طمد طمد كول
 اولور، آقار كيدر سبل اولور. بو قاده چوق طانسز
 چيقدري. شو اولطه چوق طارد در. شو اختيار طفصاه
 ياشنده در. بو كونه دكز چوق طانفلي در. سزده
 كورد بكم ايلكده طولايي مندرم.

ԿԱՆՈՒՆ. — (ط) դիրը երբեմն թուրքերէն բա-
 ւերուս մէջ (د) Ի պէս կը կարդացուի. ինչպէս
 (տար) փոխանակ Ի: (տար)

— ايکنجی قسم — ايکنجی قسم —

ԲՍԱՆ ԵՒ ԻՆՆԵՐՈՐԿ ԴՍՍ

اوقومق

سايه شاهانه ده ايسته بو كوز الفبا مزك برنجي
 قسمني بيثروب دوز اوقومغه باشلادق. موتلو بزله،
 موتلو آنا مزه، بابا مزه، اوقومق، يازمق پك ابي شي در.
 گلگ سوگيلي آرقه داشلم! همزده چالشلم وگرك
 خواجه لر يمزي، كرك بيوكلر يمزي ممنون ايدهلم.

Ձեռագրի վարժուքան համար ընդօրինակել,
 կարդալ եւ քաջասրել

اوقومق

سايه شاهانه ده ايسته بو كونه الفبا مزك برنجي
 قسمني بيثروب دوز اوقومغه باشلادق. موتلو بزله،
 موتلو آنا مزه، بابا مزه، اوقومق، يازمق پك ابي شي در.
 گلگ سوگيلي آرقه داشلم! همزده چالشلم وگرك
 خواجه لر يمزي، كرك بيوكلر يمزي ممنون ايدهلم.

فائده لری واردر. بارکیر، اشک بزى و بزىم یوکلمریمزى
 آرقه لرنده طاشیرلر. بعضیلری بزه ات، سوت، یوک
 ویردلر. بعضیلری بزىم ایچون مضرّتی اولان حیوانلری
 اولدوردرلر. کویک ده صداقتیلر اولریمزى محافظه ایدر. حیوا
 ناندن آرسلان، قیلان، قورد، کدی چیک ات یرلر. اوکوز،
 اینک، قیون، کچی، قوزى اوت و آغاج فدانلری یرلر.

ԵՐԵՍՈՒՆԵ ԵՒ ՄԷԿԵՐՈՐԿ ԴԱՍ

آرسلان

آرسلان حیوانلرک اک قوتلیسی در. بو مخلوق پک
 جسور اولدینی گبی باشی دخی هیبتلی و کندیسی
 غایتله قوتلی در. اک بیوک آرسلانلر آفریقا قِطعه سینک
 ایچلرنده طاغیر و ایزسز چوللرده بولنور. آرسلان
 آسیا قِطعه سننده دخی بولنور؛ لکن بوراده کی آرسلانلر
 آفریقاده کیلر قدر بیوک و قوتلی دکلددر. آرسلان

ԵՐԵՍՈՒՆԵ ԵՐՈՐԿ ԴԱՍ

حیوانات

حیوانلری سوهلم، چونکه آنلرک بزه پک چوق
 فائده لری واردر. بارکیر، اشک بزى و بزىم یوکلمریمزى
 آرقه لرنده طاشیرلر. بعضیلری بزه ات، سوت، یوک
 ویردلر. بعضیلری بزىم ایچون مضرّتی اولان حیوانلری
 اولدوردرلر. کویک ده صداقتیلر اولریمزى محافظه ایدر. حیوا
 ناندن آرسلان، قیلان، قورد، کدی چیک ات یرلر. اوکوز،
 اینک، قیون، کچی، قوزى اوت و آغاج فدانلری یرلر.

Առաքրի վարժուքեան հարևար ընդորինսկէ
 կարդալ էւ բացարէն

حیوانات

حیوانلری سوهلم، چونکه آنلرک بزه پک چوق

بر حیواندر. اوستی چاقل طاشی کبی سرد قبوقلر ایله
اورتولو اولدینی ایچون قورشون ایشله مز. قره ده و دکزده
یاشایه بیلیر. بو حیوانک یورطه سی یومروق قدر بیوک
اولوب یورطه دن چیقان حیوانلرک الکیوکیدر. تمساح
صوده قوروغنی کورک کبی استعمال ایدره رک بک چابوق
یوزر. بو حیوان نهر لر و ایره قلر ایچنده یاشار و بار ایله کچینیر.

*Ձեռագրի վարժուքեսև հասկար ընդօրինակել,
կարդալ եւ քսցարել*

تمساح

تمساح درت پنجه لی، اوزون آغزلی و سیوری دیشلی
بر حیواندر. اوستی چاقل طاشی کبی سرد قبوقلر ایله
اورتولو اولدینی ایچون قورشون ایشله مز. قره ده و دکزده
یاشایه بیلیر. بو حیوانک یورطه سی یومروق قدر بیوک
اولوب یورطه دن چیقان حیوانلرک الکیوکیدر. تمساح
صوده قوروغنی کورک کبی استعمال ایدره رک بک چابوق
یوزر. بو حیوان نهر لر و ایره قلر ایچنده یاشار و بار ایله کچینیر.

کوندوزلری نادراً طیشاری به چیقار. بالکنز کونش
باتدینی زمان، آو بولوق ایچون اوتده بریده طولاشیر.

*Ձեռագրի վարժուքեսև հասկար ընդօրինակել,
կարդալ եւ քսցարել*

آرسلان

آرسلان حیوانلرک الکیو تیلیسی در. بو حیوان بیوک
جسور اولدینی کبی باقیسی دخی هبیتل و کنر سی
غایت قوتلی در. الکیو بیوک آرسلانلر آفریقا قطع سنک
ایچینده طاغله و اینسز چوللرده بولنور. آرسلان
آسیا قطع سنده دخی بولنور؛ لکنه بور اده کی آرسلانلر
آفریقا ده کبیر قدر بیوک و قوتلی دکلر. آرسلان
کوندوزلری نادراً طیشاری به چیقار. بالکنز کونش
باتدینی زمان، آو بولوق ایچون اوتده بریده طولاشیر.

ԵՐԵՍՈՒՆ ԵՒ ԵՐԿՈՒԵՐՈՒԳ ԳԱՍ

تمساح درت پنجه لی، اوزون آغزلی و سیوری دیشلی

هرکس آنک سو دینی چوق سور . کچینک سو دندره
 اعلا پینیر یاپیلیر . تو یلرینه قبل دیرلر . اک کوزل کچیلر
 «انقره» دن چبقار . بو جنس کچیلرک تو یلرینه «تنتیک»
 دینیر . بو تو یلر اوزونجه ایلک کبی پارلاق و پاموق کبی
 یومشاق اولور . کچینک ارککنه تکه دیرلر .

ԵՐԵՍՈՒՆ ԵՒ ՉՈՐՍԵՐՈՐԿ ԴԱՍ

قرلانفج قوشی

قوشلر ایچنده ایلک بهارک کلدیکنی بزه ییلدیرن
 قرلانفج قوشی در . بو قوش قیش کچدیکی کبی اسکی
 یوواسنه دونر کلیر . قوشلر ایچنده یوواسنی اک زیاده
 صنعتکارانه یاپان بر قوش وار ایسه اوده قرلانفج
 قوشی در . یوواسنی اکثریا اولره یاقین اولان یرلرده
 یاپار . قرلانفجلر یووالرینی طیشاریدن طوپلایوب

ԵՐԵՍՈՒՆ ԵՐԵՔԵՐՈՐԿ ԴԱՍ

کچی

شو طاغک تپه سنده اوتلانان بتم مینی مینی کچیدر .
 هرکس بوناک سو دینی چوق سور . کچینک سو دندن
 اعلا پینیر یاپیلیر . تو یلرینه قبل دیرلر . ک کوزل کچیلر
 «انقره» دن چبقار . بو جنس کچیلرک تو یلرینه «تنتیک»
 دینیر . بو تو یلر اوزونجه ایلک کبی پارلاق و پاموق کبی
 یومشاق اولور . کچینک ارککنه تکه دیرلر .

Չտաղի քիչերի անունը հարկադ չի արձանագրվում,
 կարգի և քանակի

کچی

شو طاغک تپه سنده اوتلانان بتم مینی مینی کچیدر .

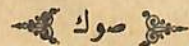
آغاچك دالده ايسته برنوسه بوداسی
 بودا یا با را قلم آراسده صافلی در . بودا
 جور خوب ایله یا بلمد . فوسلر بودالریخی
 کندلیری یا بارلر . بودانك ایچنه بان نه کوریکنی
 سولیه بگا درت بمرطه کور بیورم . بشفه برنوسده
 بیجک آراسه ایچون کیشمه . لکسه اوده شمعی دوز
 کلیر . آی بان ایسته بوداسنه کلمه بمرطه لرل
 اوزرزه او طویر بیور . بقینه یا در دلریخی بیقاره بشفه
 برقاج کونه صکره کلوب یا در دلره با قلم

کتیر دکلری اوتلری کندیلرندن چیقان بر صو ایله بری
 برینه یا پشدیروب بنا ایدر لر .

Qknuaqrh şurdupekan kulan şehorşinuşek,
şurşuruz kiz puşuşekiz

قیرلانج قوشی

قوشلر ایچنده ایلك بهارك كلدیکنی بزه بیلدیرنه
 قیرلانج قوشی در . بو قوشه قیسه کجدیکی کبی اسکی
 بوداسنه دوز کلیر . قوشلر ایچنده بوداسنی الك زیاده
 صفتلرانه یا مان بر قوشه وار ایه اوده قیرلانج
 قوشی در . بوداسنی اکثر با اولره باقین اولان برلرده
 یا مان . قیرلانجملر بودالریخی طیار برنه طویله بوب
 کتیر دکلری اوتلری کندیلرندن چیقان بر صو ایله بری
 برینه یا پشدیروب بنا ایدر لر .

آن قسمی تقدیر کوزل و قوتلی حیوانند .
 انسانک چون باشلرینه بارار . آغریوکلر
 قالدیره روق اوزانده اولانه شهرلره کونوره
 بیلیر . بنوره کونه زآنک هرتمه نه بیلیر
 آتاسلیمه اگا برآزوت آیه و بریلنجی نچار
 ابریلنجی زیاده سبله کبفی کلیر . آنک باوروسنه
 طای دیرلر . بو حیوانک اکلایشی هوندیر زبرا
 برکزه کندیکی بره بردها کیده جهک اولنجی کندی کینه
 بولنی بولا بیلیر

اینک بزه سوت دیرر . سونده . قایم
 زه باغی . بوغورت . پینر بایلیر . اتی پینر
 درینده آبان قابی بایلیر جناب عفه شکر
 ابره لم . که اینک دسار بوکبی حیوانلری بزه فانه
 ایچونه بارانمدر
 اینک بو بنورلو . آن طرفناقلی . اورونک غاغالی
 قیلانه پنجه لی . نوسه قنادلی . یچونه قوبر وقلی
 بالی قوللاقلی . کدی دوت آباقلی در .

حط	حظ	جع	جع	جع	جف	جوه
حك	حك	حك	حل	جلم	جسم	جبه
جمن	جا	ج	جی	جهر	جهم	جهم
جهم	جوسه	جوی	جاری	جایی	جایی	جایی
جافت	باج	داخل	اجل	آجی	آجی	آجی
تب	صب	ضت	طب	ظت	ظت	سج
تخ	صح	ضخ	طخ	طخ	طخ	س
تذ	س	تذ	صد	صد	صد	صد
تذ	صد	تذ	طذ	طذ	طذ	طذ

س	سه	ص	سه	ص	ص	ص
طس	طسه	طص	طسه	طص	طص	طص
تغ	تغ	تص	تص	تص	تص	تص
سی	سی	طی	ساج	ساج	ساج	ساج
سوک	سز	سس	سه	سه	سه	سه
طاغ	طاسه	طوس	صاحب	صاحب	صاحب	صاحب
ساده	صادق	باطل	ضرب	ضرب	ضرب	ضرب
سرب	سرفی	طوطی	عب	عب	عب	عب
ت	عج	عج	فج	فج	فج	فج

درس

۳۲

اب آب آج اف از اس
 اسم اسن اص ال ام ان
 ای دب دج در دف دم
 دو داد زاده ذات وار رسی
 رون ذوق دول روی روم اول
 اوه دوه وارد ورود اوسه
 اوزانه آدم ادراک اوزوم
 ادراک دودوک اوزاع دراز

ادب

درس

۳۳

با بو به بی تا تو
 ت باب بوب باج تار تور
 ناسه نوسه ناف نوف بال یول
 بوسه باسه بال باز بابا نایک
 بودان بر یر تر رک برج
 نوری ذاتی برتو ارتق دوم بونی
 جب هفت هفت هفت حج حج
 جرد جرد جرد جرد جس

ص

رقعه خطی درس ۳۱

ا	ب	ب	ب	ا
ج	ج	ح	ح	ج
د	ر	ز	ز	س
ط	ص	ص	ص	ط
ع	ع	ف	ف	ع
ل	م	ن	ن	ل
ه	ه	ی	ی	ه

ՀԵՂԻՆՍԿԻՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿԱԾ ԴՍԱԳՐՔԵՐՆ
ՈՒ ԱՆՈՆՑ ԳԻՆՆԵՐ

Օսմանեան լեզուի ուսուցման համար պատրաստուած սոյն դասընթացքը, թի՛ Կրթական նախարարութենէն եւթէ՛ Աղգայլին Կեդրոնական Վարչութեան Ուսումնական Խորհրդոյ կողմէն վաւերացուած ու գնահատուած են :

	Գին	Պր. փր.
1. Իլավէլի Նեվտեդէ ետիօտ մուֆասսալ Միւնչապօրի ձէտիյտէ (Բ. տիպ.)	6	
2. Ամէլի վէ Նազարի Ուսուլի Արէպի (գործնական հրահանգներով)	5	
3. Իլավէլի Սարֆի Օսմանի (Ամէլի վէ Նազարի — գործնական հրահանգներով)	6	
4. Ուսուլ վէ Միւնչէխապօրի վէպանի Փարիօի (գործնական հրահանգներով)	4	
5. Մուլթասար Նեվտեդէ ետիօտ Միւնչապօրի ձէտիյտէ (շրագրելի նիւթերով Բ. տիպ)	3	
6. Նիւմունէի էտէպիյեադի Օսմանիյե վէ Մալիւմադի Ֆէնիյե	4	
7. Դարիյի իշտէպիյեադի Օսմանիյե, պիրիճի ճիւղ	1	
8. Մուլթասար Օսմանլը Սարֆը (ընթեանի սյլազան հատուածներով եւ հրահանգներով ճոխացեալ)	3	20
9. Համառօտ Քերականութիւն Օսմաներէն լեզուի (ընթեանի սյլազան հատուածներով ու հրահանգներով ճոխացեալ)	2	20
10. Միւնչէխապօրի իւլ ձէրիյտէ (հաւաքածոյ լրագրական գրուածոց)	2	
11. Իւսսի Իմլա ետիօտ տօղու եազմադ ուսուլը (Բ. տիպ)	3	
12. ԲէՏնիւմայի գըրաէդ վէ դէրճէմէ. Բ. տարի:	2	
13. ԲէՏնիւմայի գըրաէդ վէ դէրճէմէ, Ա. տարի (Ե. տիպ)	1	20
14. Բիւզալը ԲէՏնիւմայի գըրաէդ (ձեռագիր)	2	
15. Նոր քերական Օսմաներէն լեզուի (Գ. տիպ)	1	
16. Էլիֆպայի լիսանի Օսմանի (Գ. տիպ.)	1	
17. Խուլթուլթը Օսմանիյե ետիօտ Մէշգ Մէճմուսը 1—5 տետրակ (Ը. տիպ) հաւաք	20	
18. Ընդարձակ բառարան Օսմ. Հայերէն (գործ հանգուցեալ Պօղոս էֆ Գալըպճեանի)	10	
19. Պատկերազարդ Նոր Քերական Օսմ. լեզուի (Ե. տիպ)	1	
20. Իէսիմի շիֆպայի լիսանի Օսմանի (Գ. տիպ)	1	
21. Պրանսըզալը էլիֆպայի Օսմանի	1	20

2013

5382

« Ազգային գրադարան

NL0064266

10